

FOTBALUL CA MIJLOC DE INTEGRARE SOCIALA A TINERILOR AFLATI IN RISC DE EXCLUZIUNE SOCIALĂ

Rezumat:

Obiectivul principal al proiectului rezidă în demersul de a dezvolta metodologii și strategii specifice bazate pe jocul de fotbal, în scopul creșterii gradului de incluziune socială și combaterea excluziunii pentru tinerii aflați în categorii de risc generate de dizabilități sau de situația economică.

Prin intermediul cercetării de față ne propunem să colectăm, pe de o parte, informații specifice legate de tinerii cuprinși în studiu, iar pe de altă parte să realizăm metodologia prin care, în cadrul ariilor de interes extrem de diverse oferite de mediul fotbalistic, să se realizeze integrare socială cu finalitate optimă, iar beneficiile pentru indivizii practicanți să fie pozitive.

Demersul științific face parte din proiectul “STRATEGII PENTRU VIITOR, STRATEGII PENTRU TINERI” ce vizează, prin utilizarea jocului de fotbal, îmbunătățirea situației unor tineri din categoriile vulnerabile vizate, în comunitățile lor de proveniență.

Acest proiect face parte din programul RO 010 “COPII ȘI TINERI AFLAȚI ÎN SITUAȚII DE RISC ȘI INIȚIATIVE LOCALE ȘI REGIONALE PENTRU REDUCEREA INEGALITĂȚILOR NAȚIONALE ȘI PENTRU PROMOVAREA INCLUZIUNII SOCIALE”, program derulat în cadrul Mecanismului Financiar al Spațiului Economic European - SEE.

Demersul științific a avut ca subiecți 128 de tineri eligibili pentru desfășurarea proiectului prezentat mai sus. Menționăm că cei 128 de tineri cuprinși în studio au vârste cuprinse între 16 și 29 de ani.

NU - În cadrul demersului științific au fost aplicate un număr de 4 probe cu caracter specific jocului de fotbal:

PROBA NR. 1 – menținerea mingii în aer cu piciorul și cu capul 30”; scop –verificarea simțului și controlului mingii;

PROBA NR. 2 - pasarea mingii la 2 panouri așezate la 6 m – unul de celălalt – la mijlocul distanței se găsește subiectul testat care pasează mingea alternativ la cele 2 panouri -30”; scop – verificarea lovirii mingii cu piciorul;

PROBA NR. 3 - conducerea mingii printre 5 jaloane (3 m distanță unul de celălalt) și finalizare pe spațiul porții; scop – verificarea conducerii mingii cu piciorul (procedeu la alegere) și a finalizării cu piciorul la poartă;

PROBA NR. 4 - autopasă (de la 5 m) lovirea mingii cu capul pe spațiul porții (mingea să cadă în poartă) – 4 repetări; scop – verificarea lovirii mingii cu capul la poartă;

Principalele metode de cercetare au fost: documentarea științifică, observația, înregistrarea, calculul statistic-metematic și prezentarea grafică.

Rezultatele cercetării se reflecta prin stabilirea eșantionului pentru cei care se vor integra cu ajutorul jocului de fotbal, rezultate care vor contribui și la elaborarea metodologiei specifice de lucru pentru persoanele aflate în risc de excluziune socială.

Cuvinte cheie: incluziune, mijloace, metodologie;

Introducere:

Modelul de selecție pentru fotbal este format din componente care se stabilesc prin studiu specific, componente cu ajutorul cărora se pun în evidență însușiri tipice necesare obținerii unor rezultate superioare. Aceste componente le evidențiem prin evaluare, cu ajutorul probelor, normelor și testelor. Așa cum știm, procesul de selecție este identificat cu o activitate sistematică și complexă, desfășurat pe baza unor criterii specifice și particularizate pentru a identifica indivizi care pot practica o anumită ramură sportivă (în cazul nostru fotbal) la un nivel superior (Badea, Dan, 2011, pg. 8).

În contextul proiectului privind rolul fotbalului în creșterea gradului de incluziune socială și combaterea excluziunii pentru tinerii aflați în categorii de risc generate de dizabilități sau de situația economică, modelul de selecție este alcătuit din câteva caracteristici (parametrii de structură și calitate) și informații de natură diferită, ca subobiective ce trebuie rezolvate după o strategie cu mai mulți pași (Atkinson & Hilgard, 2005, pg.495).

La nivelul tinerilor cuprinși în studiu, în general, pregătirea este orientată spre următoarele obiective:

- ◆ Dezvoltarea pe scară largă a capacității motrice a tinerilor;
- ◆ Asigurarea armonioasei dezvoltări fizice a tinerilor simultan cu influențarea treptată a dezvoltării grupelor musculare, frecvent solicitate în fotbal;
- ◆ Dezvoltarea calităților motrice;
- ◆ Însușirea și îmbunătățirea execuțiilor legate de principalele procedee tehnico-tactice specifice jocului de fotbal;
- ◆ Pregătirea treptată a tinerilor pentru a participa la competiții fotbalistice;
- ◆ Formarea unei conduite specifice în toate împrejurările în care tinerii doresc să se integreze prin fotbal.

Aceste obiective, odată realizate, pot contribui la creșterea capacității de incluziune socială și combaterea excluziunii pentru tinerii aflați în categorii de risc generate de dizabilități sau de situația economică.

Conținutul experimentului:

- *Perioada cercetării:* 6 luni;
- *Subiecți:* 129 tineri în segmentul de vârstă 16 – 29 ani;
- *Tip experiment:* cercetare de constatare.

Scopul cercetării a fost acela de a stabili nivelul de pregătire și de a selecționa tinerii în cadrul a două grupe - începători și avansați - cu ajutorul a patru probe cu conținut specific:

- proba nr. 1 – menținerea mingii în aer cu piciorul și cu capul 30”;
- proba nr. 2 - pasarea mingii la 2 panouri așezate la 6 m – unul de celălalt – la mijlocul distanței se găsește subiectul testat care pasează mingea alternativ la cele 2 panouri -30”;
- proba nr. 3 - conducerea mingii printre 5 jaloane (3 m distanță unul de celălalt) și finalizare pe spațiul porții
- proba nr. 4 - autopasă (de la 5 m) lovirea mingii cu capul pe spațiul porții (mingea să cadă în poartă) – 4 repetări;

Ipoteza de cercetare: repartizarea tinerilor pe două grupe (începători respectiv avansați) oferă posibilitatea ameliorării distincte a capacității acestora de a practica jocul de fotbal, iar ameliorarea acestei capacități, implicit, va permite creșterea capacității de incluziune socială și combaterea excluziunii pentru tinerii aflați în categorii de risc.

Pentru tinerii care dovedesc unele aptitudini necesare remarcate prin aplicarea celor 4 probe specifice procesului de selecție caracteristice jocului de fotbal, indiferent că vorbim de fete sau de băieți (considerăm că în contextul unor activități sportive de socializare jocul mixt poate conduce la îndeplinirea obiectivului principal al proiectului), se poate preciza chiar și postul optim de joc fără însă a se îngreși astfel capacitatea de a fi polyvalent. În acest context evidențiem faptul că execuțiile tehnice depind de condițiile competiționale, de opoziția adversarului direct și a echipei adverse (R., Manno, C., Beccarini, S.Ottavio, 1992, pg. 24).

Alegerea unui jucător pe un post important în structura unei echipe (fie și într-o competiție cu caracter social) poate schimba sistemul relațiilor de colaborare dintre practicanții jocului de fotbal (Ciolcă, Sorin-Mirel, 2004, pg. 33).

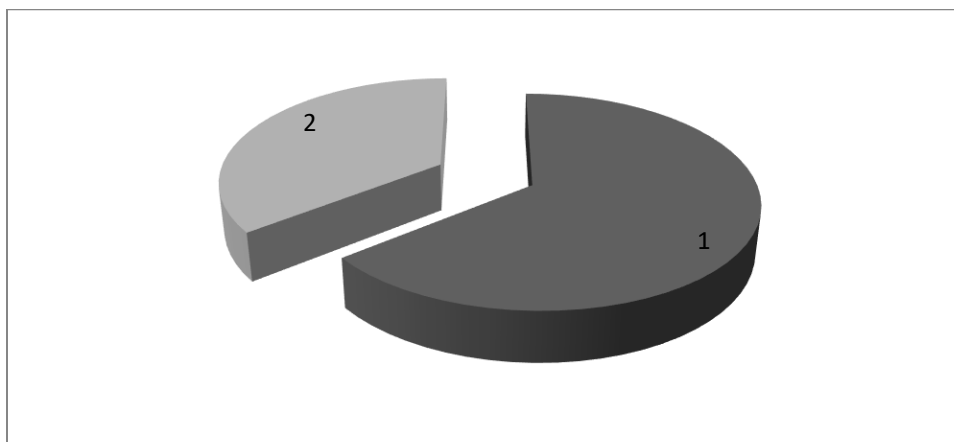
Pentru realizarea cercetării s-au folosit următoarele metode: studiul bibliografic, metoda observației, metoda înregistrării, metoda statistico-matematică, metoda reprezentării grafice.

Rezultate:

Având în vedere că procesul de “evaluare reprezintă o operațiune didactică fundamentală care vizează măsurarea și aprecierea predispozițiilor și disponibilităților tinerilor pentru activitățile sportive”(Badea, D., 2012, pg.119), am alcătuit patru zone valorice (câte două pentru fiecare grupă):

1. foarte slab și slab – 83 tineri – grupa de începători;
2. bine și foarte bine – 46 tineri – grupa de avansați.

Fig. 1. Proportia subiectilor repartizati pe grupe

Indicatori/probe	Menținerea mingii în aer 30” nr. mențineri	Menținerea mingii în aer 30” penalizare/sec.	Pase între panouri -30”	Conducerea mingii – finalizare	Finalizările cu capul
Medie generală	31.31x	16.53”	13.57x	7.61”	2.5
Medie începători	23.19x	21.36”	11.36x	8.5”	1.89x

Medie avansați	45.95x	7.82"	17.56x	6.02"	3.6x
----------------	--------	-------	--------	-------	------

Proba nr. 1 - Menținerea mingii în aer 30 sec.

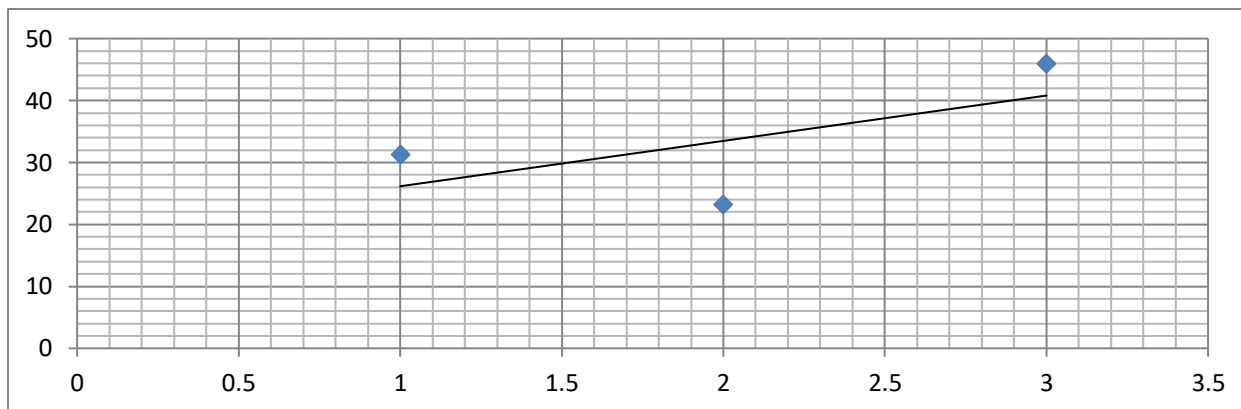

Fig. 2. Graficul numărului de mențineri ale mingii în aer 30"

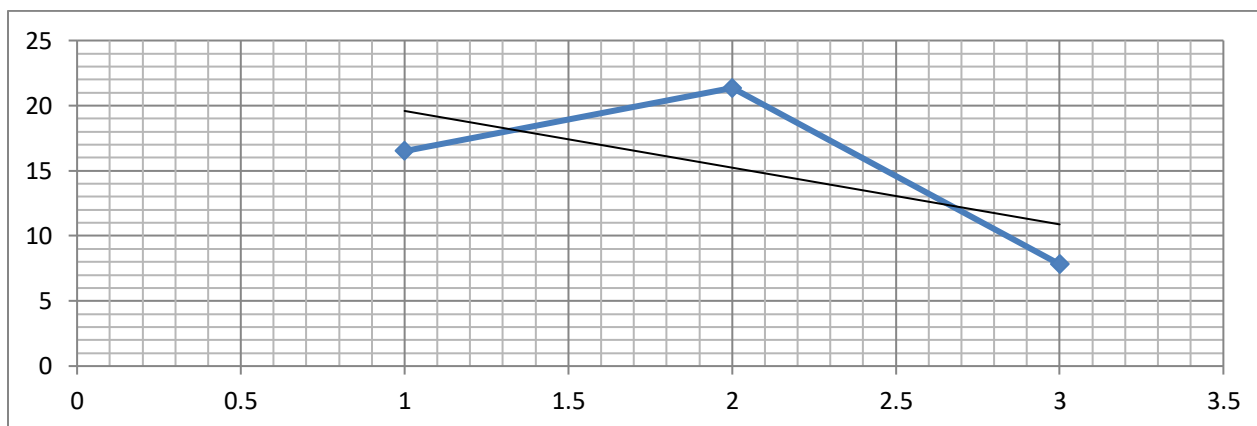

Fig. 3. Graficul penalizărilor transformate în secunde

Media generală la proba „menținerea mingii în aer 30 sec.” de 31,31x indică o valoare acceptabilă pentru nivelul tinerilor cuprinși în studiu. Repartizarea pe cele două grupe arată însă o mare lipsă de omogenitate datorată numărului de subiecți mai mare de la grupa de începători (83) - diferență față de medie de 8.12x, comparativ cu cel de la grupa de avansați (46) respectiv diferență față de medie 14.64x .

Pe zona datelor obținute la penalizari în secunde diferențele dintre grupe sunt mult mai mari - 21.36 - 7.82 = 13.54", lipsa de omogenitate fiind mult mai accentuată.

Proba nr. 2 Pase între panouri - 30"

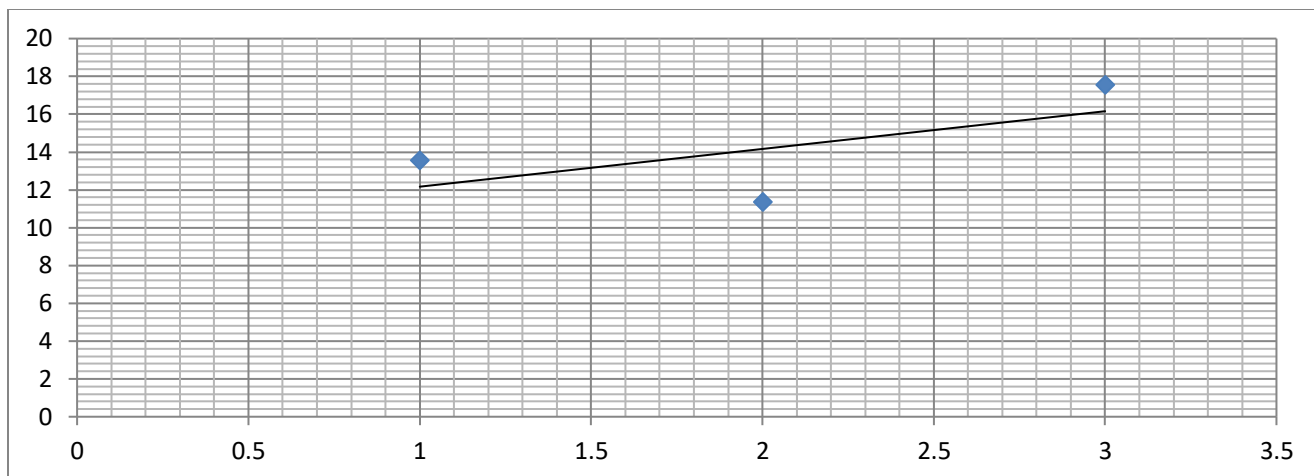

Fig. 4. Graficul rezultatelor la pase între panouri - 30''

Rezultatele tinerilor la această probă sunt mai apropiate de media generală a grupului, cea ce indică un nivel de omogenitate mai crescut (2.21x respectiv 3.99x față de medie). Totuși atenția trebuie îndreptată spre faptul ca un număr de tineri avansați mai mic (46) fac ca diferența față de medie să fie mai mare în comparație cu numărul tinerilor începători (83) la care diferența față de medie este mai mică.

Proba nr. 3 - Conducere –finalizare

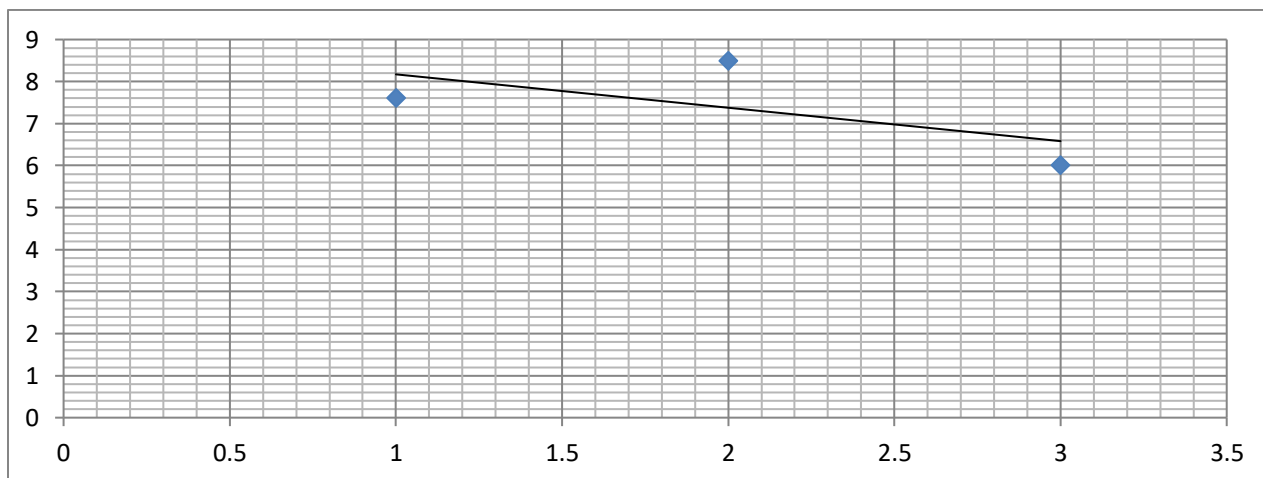

Fig. 5. Graficul rezultatelor la conducerea mingii – finalizare

La proba de conducere – finalizare remarcăm ca valorile înregistrate sunt relativ apropiate la cele doua grupe valorice, diferența fiind de 2.48''. Nici în acest caz însă, nu putem spune ca există o omogenitate foarte bună, motivul fiind reprezentat de numărul mai mic de tineri avansați care obțin o medie mai bună (46 tineri – medie 6.02'' față de 83 tineri – medie 8.5''). Totuși, considerăm că media generală - 7.61'' reprezintă o valoare optimă pentru nivelul de pregătire al subiecților cuprinși în studiu.

Proba nr. 4 - Finalizare cu capul

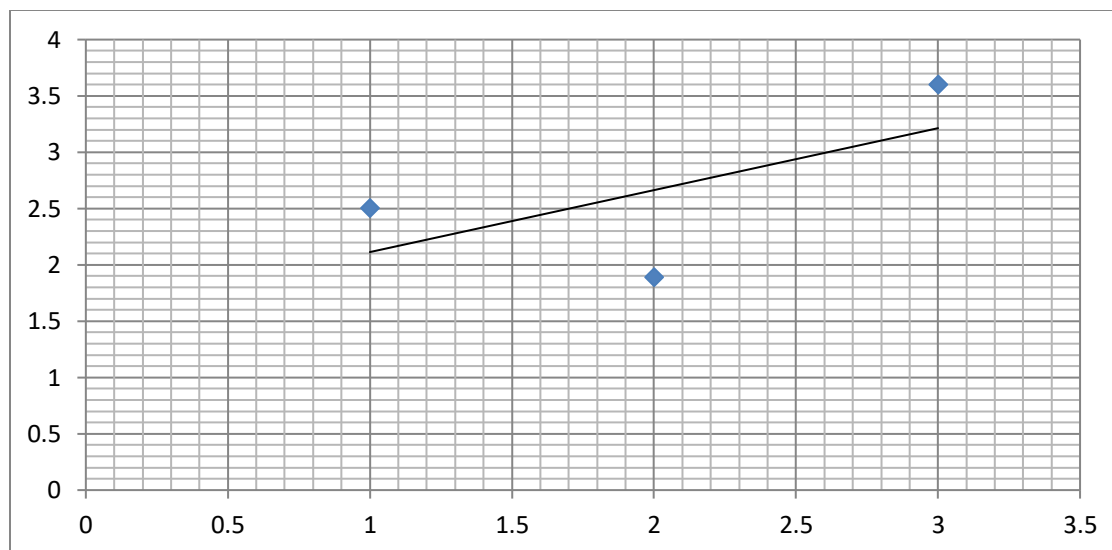

Fig. 6. Graficul rezultatelor la finalizare cu capul

Media generală realizată de tineri la proba de finalizare cu capul la poartă indică un procentaj de peste 50% (2.5 finalizări din 4 încercări). Media este foarte bună pentru nivelul subiecților dar se datorează în primul rând eșalonului de avansați, la care media este de 3.6 finalizări. La eșalonul de începători însă, rezultatele nu sunt mulțumitoare (1.89 finalizări, sub 50%), valoare ce indică și lipsa de omogenitate între cele două grupe valorice, valoarea grupei de avansați fiind aproape dublă.

Concluzii principale:

- Pe coordonatele ideii conform căreia sportul își pierde din atributele educative și culturale emancipându-se față de valorile sale tradiționale și devine un produs de consum (Mermet, G., 2001,pg. 31), considerăm că fotbalul poate să crească capacitatea de incluziune socială și de combatere a excluziunii la tinerii aflați în categorii de risc generate de dizabilități sau de situația economică. Acest joc sportiv reprezintă un mijloc foarte bun de socializare, prin intermediul căruia poți lega prietenii, poți interacționa ușor cu persoane din diverse medii, poți obține avantaje în planul sănătății și al capacității motrice.
- Repartizarea tinerilor pe două grupe valorice evidențiază informații importante legate de capacitate de a practica jocul de fotbal, cu referire în mod special la capacitatea tehnico-tactică.

- Pe baza rezultatelor obtinute de subiectii cuprinsi in studiu se pot alcatui metodologii diferite de ameliorare a nivelului tehnico-tactic, nivel care sa permita in continuare practicarea jocului de fotbal într-un context favorabil incluziunii sociale (evenimente, sărbători, team building, etc.).
- In elaborarea metodelor de pregatire tehnico-tactica pentru cele doua categorii valorice (incepatori si avansati) este nevoie de o abordare specifica, in sensul constientizarii tinerilor de importanta obiectivelor proiectului “STRATEGII PENTRU VIITOR, STRATEGII PENTRU TINERI”.
- O atentie speciala trebuie acordata imbunatatirii permanente a omogenitatii grupului de tineri studiati, omogenitate care in final sa conduca nu numai la o capacitate optima de a practica jocul de fotbal ci si la o capacitate crescuta legata de creativitate specifica acestei ramuri de sport, care pe parcursul desfasurarii unor evenimente sportive cu caracter social poate oferi optimism, bucurie, buna dispozitie.